

A januári Kincskereső

Weöres Sándor Újévi jókívánságok című versével nyit a Kincskereső januári száma, s ezúttal az íróportré-sorozatban is a felnőttek és gyerekek körében egyaránt népszerű költő fényképét közli a folyóirat. A. A. Milne — a Micimackó írója — születésének 100. évfordulójáról és Darvas József születésének 70. évfordulójáról egyaránt megemlékezik a lap — Milnéről néhány gyerekversének, Darvas József egyik önéletrajzi írásának közlésével.

A téli természetet több mű is idézi, köztük Fekete Sándor December végén című költői szépségű novellája és Kányádi Sándor virtuóz költeménye, a Hallgat az erdő. Az IDŐGEP INDUL szöveget ezúttal az őserdők

mélyére vezeti el az olvasót (Németh Imre: Őserdők mélyén), s akinek a kalandból még ez sem volt elég, az olvashatja Torday Emil izgalmas Vadászalandját vagy Grinnell indiánregényének újabb folytatását, valamint Dózsa György párvialát (Lengyel Dénes monda-feldolgozása). Mikamakra, Bruckner Szigfrid, Aromo és Vacskamati régi ismerőseink. Most újra találkozhatunk Lázár Ervin közkedvelt mesefiguráival a Kincskereső lapján. Most Vacskamati, a „nagy, egyetemes, világmeretű család” áll a cselekmény központjában. Az interjú-rovat Halász Juditot szólaltatja meg. A januári szám illusztrációt Barczánfalvy Ferenc és Tildy Katalin készített.

A. D. mester ajtóí

Albrecht Dürer a szegedi múzeumban — igazi szenzáció! A több mint 510 éve, 1471. május 21-én született Dürer apja a Gyula melletti Ajtós községből vándorolt Nürnbergbe, ahol rézművészséggel foglalkozott. Ezt megírja Családi Krónikájában, s címerük is egy harmas hegyen álló, kitárt ajtót ábrázol. A fél évezreddel ezelőtt élt világhírű festő, rézmetsző, szobrász és építész tőlünk alig 100 kilométernyi távolságból származott Németalföldre, s hajózott be az egyetemes művészettörténetbe. Ezeket sem feledhetjük, amikor a több mint 150 munkájából kiállítást nyit a Móra Ferenc Múzeum központi épületében, a Közművelődési Palotában. A Dessaui Állami Galéria bocsátotta a magyar közönség rendelkezésére legértékesebb darabjait.

ről, jelentőségeiről szóljon. És a csodás lapokon a bibliai figurák körül kikerekedik az itáliai és németalföldi táj, a nürnbergi városkép, a sajátos architektúra, a délszaki természeti környezet és a falusi idill. Információkat kapunk nemcsak az építészeti jellegéről, de a ruhadívról, a viselkedésekről, a szokásokról is. Dürer figurái természetes hús-vér alakok, akik küzdelemre, szerelemre, öröme, kínra születtek.

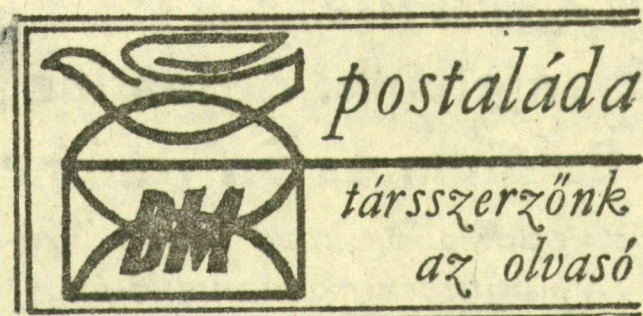
Világi tematikáját portrék, paraszti életképek, állatábrázolások teszik gazdagá, színese. Három grafikai eljárást alkalmaz: leggyakrabban fametszetet, mely egyszerűsítésre, stilizációra készült, aztán rézmetszetet, melynek bonyolult ornamentikája, zilált kifejezőmódja alkalmat teremt az árnyaltabb megjelenítésre, végül karcokat, főként vasmaratást, mely könnyed, oldott technikát követel.

Dürer a divat címmel a közelmúltban összeállítás jelent meg az egyik napilapunkban. Írója nyugatnémet lapokban tallózva összegyűjtötte jó néhány művészettörténet kutatóinak új eredményeit, Dürer szobrászatával kapcsolatban. A Der Spiegel és a Frankfurter Allgemeine Zeitung cikkeire hivatkozva közli, hogy a kiváló reneszánsz mester grafikai lapjait másolva a 17. század első felében sok száz szobor, dombormű, oltárkép készült. Ez a Dürer-metamorfozis határozta meg a reneszánsz és a barokk közötti szobrászatot, elsősorban Németországban. A majna-frankfurti Liebieghaus kiállítást rendezett kétszáz, 1600 és 1650 között készült Dürer-adaptációból. Sokáig hitték, hogy ezeket a plasztikai alkotásokat Dürer készítette, de most bebizonyosodott, hogy „Dürer, mint szobrász, fantom csupán.” Am ez is bizonyítja, hogy művészetének hatása már korábban is élt, hatott, meghatározó volt, s nem fakult öt évszázad múltán sem. A hetvenes évek elején, születésének 500. évfordulójára tiszteletére Dürer-renaisszánsz tanú lehettünk az európai grafikaiban. A magyar metszők és nyomtatók kiválóságai között is sokan nyúltak és nyúlnak vissza nemcsak Dürer technikai mércéjéhez, grafikai precizitásához, de gazdag tematikai forrásaihoz is. Így például Gácsi Mihály, Molnár István, Balla Margit.

A tegnap délután megnyílt kiállítás igazolja Engels reneszánsz jellemező szavait, a kornak „óriásokra volt szüksége és óriásokat termett”. Jelképes „ajtói” egyszerre nyílnak a Bibliára, a németalföldi reneszánsz szinte teljes világára, a művészettörténet legfényesebb korszakára.

Tandj Lajos

A gyors intézkedést, segítséget váró leveleket ezúttal — tekintve, hogy Postaládánk terjedelme kurtább lett — igyekeznénk rövid úton eljuttatni az illetékesekhez. Előző összeállításunk bevezetőjében íztük ezt olvasóinknak, hogy most ismét visszatérünk rá — szokásunktól eltérően önmagunkat idézve — azt azért tesszük, hogy elmondjuk, első tapasztalataink igen kedvezőek. Olvasóink is meggyőződhetnek róla: az érdekeltek frissen reagáltak az észrevételekre. Megjegyeznénk továbbá, hogy a közérdekű gondokkal foglalkozó levelekre kapott válaszokat akkor is közzé tesszük, ha az eredeti leveleket esetleg

csak az illetékeseknek küldtük fel olvasóra. Ily módon remélhetőleg még inkább eleget tehetünk legfontosabb célkitűzésünknek; miszerint a közérdekű információkat igyekeznénk a nagy nyilvánosság tudomására hozni.

mit tettek már megszüntetésére, végleges megoldást azonban a tető elnémitására

— sajnos — nem találtak. Bármennyire érződött az illetékes hangján a segíteni akarás, nem tudom elfogadni azt a véleményét, hogy nincs technikai lehetőség a zaj kiküszöbölésére.

Hátha a lap olvasói között akad olyan műszaki képzettségű és ötletgazdag ember, aki e korunk technikai szintjéhez mérten egyszerűnek tűnő probléma megoldásához segítséget, ötletet tudna nyújtani, ha már az illetékesek feladták a reményt! — Martonosi Sándor levelet olvashatták.

Válaszol az illetékes

A december 19-i Postaláda rovatban esett szó a dorozsmai könyvesbolt hosszadalmas zárvatartásáról. Az észrevételre az üzlet gazdájától, a Szeged és Vidéke Afészától kaptunk választ.

„Szabadságon vagyok” — „területre mentem” a zárvatartás okát megjelölő feliratok az üzlet ajtaján felhaborodást váltottak ki. Az üzlet hosszabb időn át tartó zárvatartását előre nem látható események idézték elő. A könyvesbolt több bizományossal tart üzleti kapcsolatot. Ezek a bizományosok Szegeden és a környező községekben értékesítik az üzlet készletében nyilvántartott könyveket. A bizományosok egy része nem áll szövetkezetünkkel munkajogi viszonyban, így tehát egy általuk meghatározott időben van lehetőség az üzlet kintlevőségének az egyeztetésére. Ez növeli az üzlet leltározási, illetve zárvatartási idejét. A boltvezető ez évi szabadságát nem vette még igénybe, ezért egy nap szabadságot engedélyeztünk. A könyvesbolt létszámát egy személyre kívánjuk növelni, de erre szakképzett személy hiányában eddig nem volt lehetőségünk. A létszám kiegészítésével, amelyre előreláthatólag 1982 januárjában kerül sor, az üzlet nyitvatartását folyamatosan fogjuk biztosítani.”

Papp János, szegedi olvasónk levelet nem tettük közzé összeállításunkban, hanem még frissen elküldtük az illetékeseknek. A válaszlevelet azonban — mely a váro-

si tanács vb építési és közlekedési osztályától érkezett szerkesztőségünkbe — érdekesnek látjuk nyilvánosságára hozni. Arra gondolunk ugyanis, hogy a levélben foglaltak Papp Jánoson kívül még számos olvasónk kétélyeire, kérdéseire adnak választ.

„A trolibuszok üzemeltetésével kapcsolatos észrevételeit és javaslatait áttanulmányoztuk, ezzel kapcsolatban az alábbi észrevételünk van. A 6-os trolipótlóját útvonalán a tróliálózat kiépítése tervezés alatt áll. A tervek elkészültéig a pontos útvonal nem ismeretes. A rendelkezésre álló SZKV autóbusszpark a jelenlegi követési időt és nyomvonalat teszi csak lehetővé. Az 5 B-s betéjjáráttal kapcsolatban állásunk az, hogy a „Centrum Áruház” megálló a „Bartók Béla tér” megállótól csekély gyaloglási távolságra van. Forgalmi szempontból nem volna előnyös, ha a forduló a Széchenyi térre helyeznénk át, mert a menetidő a közúti jelzőlámpák és a távolság miatt megnövekedne, s a jelenlegi követési időközét csak újabb trolibusz beállításával tudnánk biztosítani. A forduló kiépítésére tett javaslatát figyelemreméltó, a belvárosi közúti hid ideiglenes lezárásakor szükségessé is válik a Széchenyi téren a trolibuszok visszafordítása. Fentieket figyelembe véve jelenleg nem kívánunk a meglévő nyomvonalon változtatni.”

Összeállította: Ladányi Zsuzsa

Ha elvész a flekk...

„Vásároltam egy szép, divatos csizmát, a Szeged Nagyarúházban. Nem volt túl olcsó, de túl drágasem. 650 forintba került. Kipróbált, jó áru, jól bírja a hideget, az esőt, havat és a latyakot. De sajnos, egy hét használat után elveszett sarkáról a fekete műanyag flekk. No, seba! Elmentem az áruház cipőosztályára, abban a hiszemben, hogy veszek egy pár tucajt pótflekket. Az eladók kedvesek, de sajnálkozik voltak. — Sajnos nem kapható — volt az első udvarias válasz. — A gyár sem mellékelte a csizmahoz, magyarázták. Talán valamelyik cipőkelléket árusító maszkeknál kapható — tanácsolta egy jóhiszemű eladó. Sajnos, nem vált be a tanács. Úgyhogy a cipésznel kötöttem ki szeretett csizmámmal. Kész lesz két hét múlva — közölték. Türelmesen kivártam a határ-időt, közben minden cipőboltban kerestem a pótflekket. Hiába. Nincs és nincs. Egy hétig hordhattam csak a szép drabb színű csizmám, mert egyiknek leestett a sarkáról a flekk. Újból két hét. Közben sár, latyak, rajtam félcipő, mivel csak az az egy pár téli lábbelim van.

Hogy is lehettem én annyira optimista, hogy hittem a televízióknak, miszerint a cipőboltok árusítanak pótflekket. Szegeden hiába jártam le a lábam, pótflekknek színét se látták az eladók. Ha lenne az üzletben ez a

pár filléres kis áru, azt hiszem, sok nőtársam problémája megoldódna.”

Török Tiborné Dékány Katalin bánatos sorait olvashatták. Magunk is érdeklődünk flekk-ügyben, s megtudtuk a következőt. Az üzletben kapható csizmák közül csak egynemű — elenyészően kevés — cseh-szlovák és hazai gyártmányú modellhez mellékel az ipar pótflekket. A kereskedelem — így a Szeged Nagyarúházban és a Komplex Ruházati Vállalat üzleteiben — úgy próbál a gondon segíteni, hogy a cipőjavító szövetkezetet kötött szerződés értelmében soron kívül, díjtalanul megjavíttatják a flekket vesztett lábbeliket. Attól függően, mennyi a munka, három, maximum nyolc napot vesz igénybe a javítás. Levélíróknak persze már későn jön a jótanács, hisz, mint olvastuk, saját költségére pótolta már a hiányzó flekket. Ezután — a Szeged Nagyarúház ígéretére hivatkozva — azt javasolhatjuk, menjen vissza a cipőosztályra, ahol javíttatás költségét.

Flekk-ügyben egyébként azt tapasztaltuk, hogy Budapestben is csupán elvétve, mindössze egy-két üzletben árusítanak pótflekket. A szegedi kereskedőknek ez idáig még nem sikerült e parányi, ám valóban sok bosszúságot okozó alkatrészt beszerezniük.

Karácsony után

„Nincs karácsony fenyőfa nélkül, vallják sokan, de! Az ünnepek elmúlnak és a legszébb fából is szemét, nyűg lesz. Miből nem lesz az, mondhatná erre bárki, de a fenyőfa él, és az embereknek fáj a sok elpusztított élet. Fát ültetni majdnem annyi, mintha életet adnánk. Pusztítani halál. Túl sok fenyő vagy e cserépbé ültetett összefonó. És a mai energiatakarékos világban ez sem megvetendő dolog” — Szűcs Miklósné tarjani olvasónk leveléből.

Nem marad el a segítség

Karácsony előtt Postaládánkban közöltük öv. Szeged Józsefné szegedi levélírónk sorait. Idős olvasónk azért fogott tollat, hogy elpanaszolja, az antennához vezető zsinór elszakadása miatt nincs kép a televízióján. S hogy karácsonykor ne szomorodjon egyedül otthonában, segítséget kért a javításhoz. Olvasónk ismételt híradásából megtudtuk, többen is felajánlották önzetlen segítségüket. Elsőként a Szegedi Elektromos Szövetkezet kollektívája. Elvégezték a javítást, mi több, levélírónk meghibásodott centrifugáját, villanyvasalóját is üzemké-

pes állapotba hozták. Ugyancsak ingyenesen. „Nem is tudom, hogyan köszönjem meg ezt a nagy segítséget. Lám, mégis vannak segítőkész emberek, akik a beteg, nyomorék öregeket támogatják. Hálás köszönettel zárom soraimat. Megköszönve a GELKÁ-nak is, hogy szintén felajánlották közreműködésüket.”

Sándor Béláné, Szent Mihály utcai olvasónk elismeréssel szól az Ingtatlankezelő Vállalat gyors intézkedéséről. Levélírónk lakásában rekordidő, három nap alatt kicserélték a meghibásodott gázkonvektort.

Ötlet kerestetik

„A József Attila sugárút 31. számú ház előtt, az úttesten építette ki sok évvel ezelőtt a Posta azt a kábelaknát, amelynek teteje hatalmas döbbenettel jelzi, ha egy jármű áthalad rajta. Az

út nagyon forgalmas, így a mennydörgés szinte állandóan zavarja a környék lakóit. Amikor a Posta illetékeséhez fordultam, igazán udvariasan, türelmesen elmondta, mi okozza a zajt és

Bálint Sándor — a városrendezésért

A tanácsi iratok rendezésekor került elő Bálint Sándornak, a neprajzudolád minden évben földiszíti a lakása előtt álló fenyőt és így rajtuk kívül még sokan gyönyörködhetnek benne. Erre persze nincs mindenki módja, de ahol felnőttek vannak, nyugodtan megtenné egy karácsonyi csokor vagy e cserépbé ültetett összefonó. És a mai energiatakarékos világban ez sem megvetendő dolog” — Szűcs Miklósné tarjani olvasónk leveléből.

magas fekvésű területet megkímélte. Az újjáépítés a mai Kárász utca, a mai Széchenyi tér vonalába tolódott. Az új épületek is elsősorban az elpusztított területen létesültek. A közúti híd a régi fahid helyére került. A trianoni békeszerződés következtében jelentősen csökkent az árvízteret követő évtizedekig ható nagyszabású építkezési lendület. (A klímák, a Fogadalmi templom, az egyetemi épületek, és néhány bérház felépítése után.)

A korábbi építő tevékenység megszűnésének mégis van egy pozitív következménye. Néhány értékes épület elkerülte a bonrtást. A megváltozott szemlélet megbecsüli a múlt emlékeit, tiszteletben tartja az organikuság elvét. A terv célja, hogy megszabja a városrészt jövőjét és feladatát. E terület elsősorban lakóterület, az egyetemi bővítések és különösen az ünnepi játékok feljuttatásával meginduló idegenforgalom kapcsán új, sajátos szerepet tölt be Szeged életében.

Az 1958. évi tervezés alá vont terület Szeged város-történelmi, városrendezési és idegenforgalmi szempontból egyik legjelentősebb területe. Átépítése minden- képpen időszerű volt, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy e városrészt minden közmível el van látva, mástól a rendezésre kerülő Dóm téri ünnepi játékok miatt.

Komoly Pál Szeged

Az 1879-es nagy árvíz e